

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. XVIII. Indifferentia & resignatio propriæ voluntatis voluntati Dei & Prælatorum; & ratio facultatem ab eis petendi, seque ad id quod illi volu[n]t, sed non iubent offerendi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

omnes suas actiones: sic enim magis illæ erunt meritoria, magisque leu-
tatem in modum, quo antiqui Monachi (vt Author est Cassianus) faculta-
tem hanc etiam ad res exiguas, & necessarias petebant: quod magis mortifi-
carent suam voluntatem, & inanem gloriam. *Quartus* gradus est, nunquam
querere directe aut indirecte Superioris voluntatem in huiusmodi faculta-
te concedenda, flectere, & ad suam pertrahere: sed ex animo optare, vt liberè
& absque vllò respectu ille constituat, & præscribat quod magis expediet; e-
amque resignationem habere, de qua nunc dicemus.

CAPVT XVIII.

INDIFFERENTIA ET RESIGNATIO PROPRIÆ

*voluntatis voluntati Dei & Prælatorum; & ratio facultatem ab eis petendi,
seq. ad id quod illi volunt, sed non iubent, offerendi.*

PERFECTA PROPRIÆ VOLUNTATIS MORTIFICATIO, de qua hætenus
diximus, secum adfert fideles duas heroicæ obedientiæ socias, quas in-
differentiam resignationem appellamus. **INDIFFERENTIA** in eo est posita,
vt Religiosus non magis ad vnam partem inclinaret, quàm ad alteram. Quem-
admodum statera bilances, quarum examen ita rectum stat, vt neque ad v-
nam, neque ad alteram inclinaret, donec pondus impositum alteram demit-
tata perfectus obediens, quamuis decreuerit omnia exequi, quæ sunt ex
præcepto, Regula, aut Ordinatione: fugere verò quæ illis repugnant, &
quæcunque sunt mala: ad reliquas tamen res pendet; & quod in se est, non
inclinat pondere affectus alicuius inordinati: sed æquè est indifferens ad
eas prestandas, vel relinquendas; expectans pondus obedientiæ aut ordina-
tionis Superioris: vt quod ille voluerit, absque repugnantia, aut contradi-
ctione eò tendat: non agens, vt Superior ad aliam partem inclinaret. Ita enim
voluntatem suam ad huiusmodi res rectam habet ac indifferentem, vt om-
nino sit ita Superioris voluntati resignata; vt pleno Dominio & potestate v-
tatur ea, ad quam partem voluerit. Eum etiam in modum, quo quis benefi-
cium, aut officium, quod habet, ita alteri resignat; vt totum ius suum in eum
transferat ad liberum eius usum.

RESIGNATIO est animi decretum & generalis resolutio ad faciendum
quicquid Superior voluerit, seruans tamen indifferentiam ad quæuis parti-
cularia, donec Superior aliquid indicet aut decernat. Eum in modum, quo
Saulus dixit Christo Domino: a Domine, quid me vis facere? hoc est, iube
quicquid volueris: sum enim indifferens, resignatus, & promptus, ad
exequendum quicquid iusseris. O verbum (ait Sanctus Bernardus) bre-
ue, sed plenum, viuum, efficax, omnique laude dignum! *Breue est, eò*

Xxx 2

quodd

Lib. 4. c. 10.

a Annum
o. 6.
Serm. in cõ-
uers. S. Pau-
li.

quod sine circuitu aperit quod sentit; est *plenum*: quia ad omnia, quæ Deus iubere voluerit, sese offert, nulla re excepta, quantumvis difficili, amara, & contemptibili; est *uinum*: quia oritur ex magno feruore Spiritus, à Divina gratia uiuificati; est *efficax*: eò quod prodeat cum ad eò firma resolutione: ut factum putet, quod Deus iniunxerit. est denique omni *laude dignum*, quia in eo verbo, quasi compendio quodam Christiana ac Religiosa perfectio continetur: ideoque valde proprium est eorum, qui talem perfectionem sectantur, qui propterea merito debent cum simili feruore illud proferre suis Prælati & Magistris; & qui hoc modo incipit, sicut Sanctus Paulus, iam in ipsis initijs est perfectus. Et, ut idem Sanctus Bernardus dixit, ferè ante perueniet, quàm ire cœperit: nam in hac ad eò heroica resolutione, quasi in semine sunt omnes virtutes vitæ Religiosæ.

S. Bern. supra.

b Mat. 20. 33
Luc. 18. 41.

SED PAUCI TAMEN SUNT, qui illud verbum cum tanta perfectione proferant; multi enim ad duo vitiosa extrema declinant. Alterum eorum, qui ore quidè Superiore dicunt: *quid me vis facere?* corde autè & opere optat Superiore ipsi respondere, quod Saluator noster duobus illis cæcis dixit: *Quid vultis, ut faciam vobis;* & annuere ipsis in omnibus, quæ ipsi petunt: nec ququam negare. Aperiunt autem ipsi fallam suam resignationem in ijs, quæ petunt, quatuor indicijs. *Primum* est, quod petant precibus importunis, adhibentes multos intercessores. *Secundum*, quod replicent & contendant instantià nimia; etiam si semel & iterum negetur, quod petunt. *Tertium* est, quod conuerantur de Superiore ac contra ipsum murmurent, si neget, magis quæ ostendant tristitiam: ut propterea Superior, eorum petitioni annuat. *Quartum*, quod varias allegent rationes, argumenta, exaggerationes, & animi affectus prodant: non quibus veritatem, & necessitatem manifestent; sed ut persuadeant, concedi sibi, quod petunt. Nam neque animum habent, ad mortificandas suas propensiones, & vehementia desideria, quæ in eorum corde feruent, sunt quæ manifesti propriæ voluntatis effectus: neque tamen volunt ea palam & aperte sequi, contra iudicium & voluntatem Superiore; sed flectere eum conantur, ut ipsorum voluntatem ille approbet. Quali dicerent: iubeas me hoc facere: quia valde mihi arridet, ut faciam. Quamobrè, ut idem Sanctus Bernardus ait, in oculis Dei tales non sunt verè Obedientes Diuinæ, quæ tanquam pallio vtuntur: ut eius hostem, voluntatem propriam tegant. Et solet exitus eorum fraudem aperire: nam, ut plurimum, quæ ipsi in suum commodum quærunt: vertitur in proprium detrimentum: ut ex multis exemplis constat: quæ in vitis SS. Patrum referuntur. Nam quidam vi obtinuit à Prælato facultatem recipiendi se in desertum locum vbi fait à Dæmone deceptus. Alius importunè facultatem extorsit eandem

Serm. de
tribus ordi-
nib. Eccles.

ad in.

ad Infideles, vt esset Martyr: & in ea occasione cōstitutus fidē negauit. Alius, qui in Culina manens, donum habebat lacrymarum; facultatem obtinuit orandi semper in cella, in qua donum, quod habebat, amisit. Alij importunē facultatem obtinent ad mutanda loca, & perfectiones alicuius solatij, & res alias ad delicias & honorem pertinentes. Quas si superior neget, illi replicant, & instant, donec concedantur.

Et tunc ipsi contenti manent, iudicantes se illa facere ex Obedientia: cum tamen in oculis Dei inobedientia sit, & propria voluntas. Ideoque merito Deus permittit, ne finem obtineant, quem quærebant; sed contrarium. Eum in modum quo refert scriptura Sacra, quod cum Absolon rebellaret contra Regem Dauid Patrem suum, eiusq; exercitu dissipato, fuisset ipse à Duce Ioab interfectus. c. Achimaas petiit à Ioab facultatem ferendi ad Regem Dauid eius victoria nuntium, honorarium aliquod sperans. ad quem Ioab dixit, non expedire ipsi, nuntium esse in tali occasione, qua Absolon esset mortuus: quare alium ipse nuntium misit. sed instante Achimaas, etiam si blandē secundò Ioab denegasset, tertio tamen instante, & contentente illo, annuit Ioab: & ipse eodem momento discessit; & per compendium quoddam præuenit alterum nuntium; & ita primus Regi nuntiauit victoriam.

Sed Breui eum pœnituit: quia se aduertit deceptum. Dauid enim, cum intellexit mortem Absolon, gaudium ex victoria conuertit in tristem planctum, quo omnes repleuit tristitia. Hunc in modum multi sunt adeò importuni in eo quod petunt, vt Prælati etiam videntes non expedire illis; annuunt tamen: tum vt seiplos à molesta illa importunitate expediant; tum quod maius aliud detrimentum vereantur ex aperta inobedientia, & repugnantia, si negent illis facultatem. Imo interdum, cum Deus videt subditorum corda non satis resignata, quamuis id ore non ostendant, eos tamē pœnit. permittens, Superiores errare, annuendo ipsis. In quo locum habet, quod ipse per Ezechielem dixit: *d. Juxta iniquitatem interrogantis, sic iniquitatem eius respondentis.*

Qua morrem si Dei voluntatem nosse desideras, esseque verè Obediens: quærenda tibi illa est (vt Sanctus Augustinus ait) corde sincero, proponens tuam necessitatem ac desiderium breuibus ac sinceris verbis: & ostendens veram indifferentiam, ac resignationem: & Prælato liberum relinquens, vt iuxta id, quod tibi magis expedire iudicauerit, id concedat, aut neget. Hoc enim erit tibi quod Deus a te vult, & si id præstiteris, eris Obediens. Imitatus modestum illum ac resignatum modum, quo obediens illa Ruth (vt suo loco diximus) petijt à Noëmi licentiam exeundi ad laborandum, dicens: *e si iubes, vadam in agrum, & colligam spicas.* Dixit si vis

c. 2. Reg. 18.
9.

d. Ezech. 14.
4.

Conci. 2. in
psalm. 51.

Tom. 1.
tract. 2. c. 9.
c. Ruth. 2. 1.

f Marci. 10.
35.

& *uber*: quia subditus nunquam debet cum Superiore loquens hoc verbo uti *Volo* aut *nolo*: eò quòd sit inurbanum, audax, & non resignatum. Quale fuit duorum illorum discipulorum, qui Christo Domino nostro dixerunt: *Magister VOLVMS ut quodcumque petierimus facias nobis.* Qui cum, quid vellent, aperuissent, acceperunt dignum sua propositione responsum. *Enim illis Dominus: Nescitis quid petatis nec modum quidem petendi aptum tenetis: non enim dicendum erat, VOLVMS; sed, Magister, si vis, & ita expedit, da nobis hoc, quod cupimus.* Ut plurimum enim cor non bene resignatum, sicut in modo petendi, ita etiã in eo quod petit, impingit. Defectus enim resignationis oritur ex Superbia, aut sensualitate, aut cupiditate: quæ impellunt ad petendum, quod honori indulgentiæ, aut lucro est magis conforme: non curantes, an expediat, nec ne. Sed obliquis hisce affectionibus mortificatis, quæ ut propriam voluntatem, ita alienam flectere conantur: sicut adhibetur modus resignatus, & intentio bona in petendo: ita etiam, aut petitur quod æquum est, aut si ex ignorantia aliquis est defectus, prudenti Prælati reparatur; & subditus æquè manet contentus siue concedatur, siue non: quod petit: non enim, quod sibi placeret, intendebat; sed quod Deo, per Superiorem significatum.

Aliqui nihil faciunt nisi quod iniungitur.

ALTERVM extremum, in quod aliqui sub indifferentiæ & resignationis prætextu impingunt, est, quod neque petere aliquid velint, nec facere præter ea, ad quæ iuxta summum statum tenentur: sed expectare donec Superior expressè aliquid iniungat. Quod interdum procedit ex scrupulo: quia existimant, quicquid ipsi petant, à propria voluntate provenire; ideoque timere esse manere in eo, quod Sanctus Paulus dixit: *Domine quid vis, ut faciam?* & ita exuere omnem propriæ voluntatis actum nullo particulari indicio reticentius insinuat ipsi Prælato. Aliquando etiam oritur ex tepiditate spiritus, aut ex repugnantia sub prætextu non faciendi suam voluntatem: cum tamen in hoc potius eam sequatur, quàm in illo alio. Cum enim non libenter eam ferant: nolunt ad ferendam se offerre; sed expectare donec alius illam eis imponat, ac iubeat, quid sit agendum. Et hoc extremum est quoque valde noxium: multi enim sunt casus, in quibus perfectus obediens possit ac debeat expressam Superioris voluntatem præuenire; & aliquid ab eo petere, aut suam desiderium proponere, modò id fiat cum resignatione ià dicta.

I.

f Isai. 6. 8.

PRIMVS casus est, cum Superior insinuat, se cupere, ut aliquid faciamus: quamvis iustis ex causis nolit expressè mandare: quasi expectans, ut id ab ipso petamus. Et tunc id petere, & ad præstandum se offerre, est multò maior perfectio. Quemadmodum fecit Isaias Propheta, cum ei Dominus apparuisset Seraphinis stipatus, qui cum vellet seuerum quendam & terribilem nuntium ad populum suum mittere, dixit: *g quem mittam?* & quæ-

bii. 20.

hinc nobis? quam vocem, vt audiuit Isaias, statim dixit: *Ecce ego, mitte me.* Quis dubitet intali occasione valde perfectam fuisse, Deoq; placuisse hanc obedientiam? & fuisset sanè Isaias valde parcus, nisi se ad eam obtulisset. Similiter fuit heroicam trium insignium, virorum facinus, qui statim atque audiverunt Davidem dicentem: *hO si quis mihi daret potum aque de cisterna, quæ est in Bethlehem: in: ca portam.* Illi statim, non expectantes Davidis mandatum, *perierunt Castra Philistinorum,* qui transitum in Bethlehem prohibebant, & cum periculo vitæ *hauerunt aquam de cisterna, & attulerunt ad David,* vt biberent quo facto voluntatem & animi promptitudinem ei seruiendi ostenderunt. Vt ex hoc milites veri Davidis Christi Domini nostri intelligant: qua ratione promptos se offerre debeant ad voluntatem Diuinam exequendam, non solum cum aliquid ipse per suos ministros expressè iubet, sed etiã quando aliqua dant indicia suæ voluntatis aut desiderij ad gloriam Dei.

SECUNDVS casus qui priorem magis illustrat, & moderatur, est, cum res bona, quam Superiores cupiunt iubere, aut nos optamus facere, laboriosa est, nostræque carni molesta, vilis, & abiecta in oculis mundi; & quam ex ipsa natura horremus. Tunc enim insignis propriæ abnegationis indicium est, ad rem illam exequendam nos offerre, antequam Superior eam iniungat. Sic enim nihil decedit Obedientiæ, sed potius perficitur: vt Sanctus Gregorius docet, & nos alibi fusiùs declarauimus. Nam quemadmodum nõ est contra perfectam resignationem, horrere, quod in nobis est, res honorificas & blandas, quas mundus & caro desiderant: vt sic melius nostrum imitatur Saluatorem ita non aduersatur eidem etiam, ad Christi Domini imitationem, si amemus ac desideremus ex parte nostra, res viles & molestas, quas caro & mundus perhorrescunt. Nam Christus, vt mundo manifestaret voluntatem ac desideria, quibus tenebatur, patri suo obediendi, eiusque mandatum seruandi, *i processit omniam venientibus ad ipsum comprehendendum,* & obtulit se spontè & promptè, ad cruciatum omnes, quos ipsi inferre vellent.

TERTIVS casus est, cum magnos in nobis Diuini Spiritus impulsus sentimus ad res aliquas præclaras in nostrum siue proximorum nostrorũ profectum exercendas. Quæ, quod tales sint, nec possunt nec debent absq; cõsultatione & approbatione Superioris exerceri. Ac proinde ipsemet Deus, qui seruentia ad eod desideria inspirat, vult, illa manifestari & proponi; & offerre nos, quod in nobis est, ad ea præstanda paratos. Cum ea tamen resignatione, vt cum illa Ruth solum dicamus: *si iubes vadam in agrũ;* hoc est, si probas, faciam talem pœnitentiam, aut suscipiam talem peregrinationem, aut aggrediar tale cœptum apud Indos, aut hæreticos: quod si non probas: neq; ego volo; neque enim aliud velle habeo, quàm Dei; per eum mihi manifestatum, quem ipse suo loco substituit.

AD EAN-

h 2e Reg. 23.
16.

2.

Lib. 31. mer.
c. 3.
in Duca
spirit.
Tract. 4. c.
10. §. 4.

i leon. 18. 4.

3.

k Ad Phil.
ver. 21.

12. Reg. 24.
16.

S. Tho. 3. p.
q. 47. a. 7.
Suarez, to-
mo. 1. in 3. P.
Disp. 43.
Sect. 3.

m 1. Petri
2. 21.

1.

AD EANDEM perfectionem spectat, ut cum Prælati aliquid faciendum iniungit, offeramus nos, ad alia etiam, quæ iuvant ad plenius perfectiusque illa præstanda: quamvis hæc ille non iubeat, iuxta illud Apostoli ad Philemonem: *confidens in obedientia tua scripsi tibi: sciens quoniam & super id, quod dico facies.* Nam perfecte Obedienti non satis est, quod Obedientiæ præceptum sonat, sed promptam voluntatem ostendit faciendi quicquid conijcit, Deum & Prælatum in eo casu optare: ut præceptum opus sit valde perfectum. Eum in modum quo Davidi petenti ab Areuna *l'aream ad edificandum altare Domino, in quo sacrificium offerret.* Ille eam statim obtulit, dicens: *accipias aream, habes quoque boues in holocaustum. & plaustrum, & iuga bouum usum lignorum:* quæ obtulit præter aream peritam: quia videbat, ea omnia spectare ad facilius exequendum, quod David intendebat.

SED multò magis in hoc proposito elucet Saluatoris nostri Obedientiæ: qui ex patris præcepto mortuus est pro hominum redemptione, sicut ipse sæpius est protestatus. Quod tamen præceptum non se extendebat ad omnes circumstantias & mortis suæ crudelitates; sed ipse immensa sua charitate, & ferventi Obedientiæ non solum obtulit se ad mortem crucis sibi imperatam; sed etiam ad flagella, spinas, & opprobria; & reliqua quæ mortem ipsam præcesserunt: *in exemplum præbens* perfectissimæ Obedientiæ omnibus suis discipulis: *ut sequerentur*, sicut Sanctus Petrus dixit, *vestigia eius* valdeque eminenter eius præcepta custodirent.

IN IDEM secundum extremum impingunt etiam alij, alia via valde diversa. Qui conseruandæ indifferentiæ & resignationis titulo, acceptant absque vlla replica aut oppositione, quicquid sibi præscribitur. *Prima* via est, quando ea, quæ iniunguntur, sunt ex se honorifica & splendida, aut palato & carni valde grata: in quibus tamen aliquod subest periculum. Nam iuxta Sancti Gregorij doctrinam: quemadmodum est indicium humilitatis & fervoris spiritus, quod quis se offerat, ut laboriosa & contemptibilia sibi iniungantur: ita etiam refugere eorum contraria, eandem virtutem prodit. Sicut videmus Moysen & Ieremiam refugisse officium honorificum, quod illis Deus iniungebat: adherentes pro se, quod non essent ad illa munia sufficientes: Et multi Sancti replicarunt, cum illis proponebantur officia gubernandi: in qua re perstiterunt repugnantes, donec accedent præceptum siue mandatum, quo ad acceptandum obstringerentur. Nam tunc ita facere debet resignatio suum officium: ut collum suum Obedientiæ iugo subijciat.

ALTER casus & via est, cum subditi ipsi aliquæ rationes occurrunt, cuius momenti; & existimat, Prælatum non esse earum conscius, si non ea non talia iuberet. Tunc inquam præstat, eas Superiori proponere; non con-

dicendi animo, sed veritatem explicandi: vt absque deceptione Superior eligat, quod iudicauerit magis expedire. Nam (vt S. Gregorius quendam casum referens ait) non est res noua, quod Superiores tanquam homines decipiantur: siue, quod ipsi non satis attendant, quid constituent; siue, quod alij fallis informationibus ipsos decipiant. Quemadmodum David, etiam si esset Propheta, deceptus est, proferens sententiam contra innocentem filiū Ionathæ ex fallâ S. b. x. famuli eius informatione: & cum innocens rationem sui, Dauidi redderet, renocauit partē eius, quod ex mala informatione prius constituerat. Et quoniam Diuina prouidentia non reijcit nostram cooperationem ac diligentiam ad errores præueniendos: non aduersatur, sed potius est conforme prouidentia, Prælatum informare de incommodis, quæ eius ordinatio adferet: cum resignatione tamen ad exequendum, quod vltimò ille decreuerit, vbi non erit manifestum peccati periculum. Et idem S. Gregorius cōfirmat hoc exemplo S. Nonnosi Monachi, qui audiens: Abbatem mittere Monachos ad laborandum in Oliuetis sæcularium, vt parum aliquid olei colligerent, quod Monasterij paupertati subueniretur: Sanctus ille proposuit Abbati ingens periculum, cui illos exponebat amittendi spiritum: quare demissè petijt, ne eos mitteret: cuius viri Sanctum zelum Deus insigni quodam miraculo confirmauit: multiplicauit enim modicum olei, quod domi habebant in multò maiorem quantitatem, quàm ipsi Monachi collegissent.

TERTIVS casus est, quando res, quæ præscribitur, aded est laboriosa, & molesta vt imbecillis caro naturaliter refugiat, eam aggredi: Et quamuis magna sit fortitudo, in huiusmodi casibus tacere, & rem aggredi, & experiri, an leo ille aded sit ferus, atque primo aspectu apparet? Qui tamen valde graue onus experitur, poterit cum animi demissione ac resignatione imbecillitatem suam proponere. Eum in modum, quo Christus Dominus nosse ad solatium debiliū, cum videret animam suam præ tristitia, & passionis instantis timore afflictam, & præcepto eam acceptandi constrictam: dixit Patri suo: *n. Pater mi. si possibile est, transeat à me calix iste. Veruntamen non fecit ego volo sed sicut.* In primo ostendit carnis suæ imbecillitatem: in secundo manifestauit resignationem & promptitudinem sui spiritus. Quæ potest cum magna perfectione conseruari, etiam si caro aggredi recuset. Cuius indicium est: si statim, atque vltima Superioris resolutio ei innocenti animum ipse assumat (vt ait sanctus Basilius) ad suam Obedientiam exequendam, etiam valde amaram ac difficilem: quemadmodum Saluator ipse ex Oratione statim surrexit ad bibendum calicem suæ passionis: quia vidit eam esse æterni sui Patris voluntatem.

Lib. 1. dialo.
c. 4.

2. Reg. 16. 3.
Ch. 19. 26.
29.

Lib. 1. dialo.
c. 7.

3.

n. Matt. 26.
39.

De Const. 3.
Monastica
c. 18.